

СЛУЖБА
7. 10. 1945

Г. КРАСНОГОР.
ССТА корр.
Магдеб.

Райсовет исполкомун председателэ таб. М. Е. ПЕРМЯКОВ дакылаатыттан

Оройуон сэлгэмнэлтэ 1982 сылга өссө үчүгүйдик үлэлииргэ, хас 100-түү биэ ахсыттан 80-нууттан итэҕэйэ суох муулу ыларга эбэһээтэлэтибэ ыллынан республикада социалистическай куоталаһыны көбүлөөтилэр.

1967-1968, 1969-1970, 1971-1972, 1973-1974, 1975-1976, 1977-1978, 1979-1980, 1981-1982, 1983-1984, 1985-1986, 1987-1988, 1989-1990, 1991-1992, 1993-1994, 1995-1996, 1997-1998, 1999-2000, 2001-2002, 2003-2004, 2005-2006, 2007-2008, 2009-2010, 2011-2012, 2013-2014, 2015-2016, 2017-2018, 2019-2020, 2021-2022, 2023-2024, 2025-2026, 2027-2028, 2029-2030, 2031-2032, 2033-2034, 2035-2036, 2037-2038, 2039-2040, 2041-2042, 2043-2044, 2045-2046, 2047-2048, 2049-2050, 2051-2052, 2053-2054, 2055-2056, 2057-2058, 2059-2060, 2061-2062, 2063-2064, 2065-2066, 2067-2068, 2069-2070, 2071-2072, 2073-2074, 2075-2076, 2077-2078, 2079-2080, 2081-2082, 2083-2084, 2085-2086, 2087-2088, 2089-2090, 2091-2092, 2093-2094, 2095-2096, 2097-2098, 2099-2100, 2101-2102, 2103-2104, 2105-2106, 2107-2108, 2109-2110, 2111-2112, 2113-2114, 2115-2116, 2117-2118, 2119-2120, 2121-2122, 2123-2124, 2125-2126, 2127-2128, 2129-2130, 2131-2132, 2133-2134, 2135-2136, 2137-2138, 2139-2140, 2141-2142, 2143-2144, 2145-2146, 2147-2148, 2149-2150, 2151-2152, 2153-2154, 2155-2156, 2157-2158, 2159-2160, 2161-2162, 2163-2164, 2165-2166, 2167-2168, 2169-2170, 2171-2172, 2173-2174, 2175-2176, 2177-2178, 2179-2180, 2181-2182, 2183-2184, 2185-2186, 2187-2188, 2189-2190, 2191-2192, 2193-2194, 2195-2196, 2197-2198, 2199-2200, 2201-2202, 2203-2204, 2205-2206, 2207-2208, 2209-2210, 2211-2212, 2213-2214, 2215-2216, 2217-2218, 2219-2220, 2221-2222, 2223-2224, 2225-2226, 2227-2228, 2229-2230, 2231-2232, 2233-2234, 2235-2236, 2237-2238, 2239-2240, 2241-2242, 2243-2244, 2245-2246, 2247-2248, 2249-2250, 2251-2252, 2253-2254, 2255-2256, 2257-2258, 2259-2260, 2261-2262, 2263-2264, 2265-2266, 2267-2268, 2269-2270, 2271-2272, 2273-2274, 2275-2276, 2277-2278, 2279-2280, 2281-2282, 2283-2284, 2285-2286, 2287-2288, 2289-2290, 2291-2292, 2293-2294, 2295-2296, 2297-2298, 2299-2300, 2301-2302, 2303-2304, 2305-2306, 2307-2308, 2309-2310, 2311-2312, 2313-2314, 2315-2316, 2317-2318, 2319-2320, 2321-2322, 2323-2324, 2325-2326, 2327-2328, 2329-2330, 2331-2332, 2333-2334, 2335-2336, 2337-2338, 2339-2340, 2341-2342, 2343-2344, 2345-2346, 2347-2348, 2349-2350, 2351-2352, 2353-2354, 2355-2356, 2357-2358, 2359-2360, 2361-2362, 2363-2364, 2365-2366, 2367-2368, 2369-2370, 2371-2372, 2373-2374, 2375-2376, 2377-2378, 2379-2380, 2381-2382, 2383-2384, 2385-2386, 2387-2388, 2389-2390, 2391-2392, 2393-2394, 2395-2396, 2397-2398, 2399-2400, 2401-2402, 2403-2404, 2405-2406, 2407-2408, 2409-2410, 2411-2412, 2413-2414, 2415-2416, 2417-2418, 2419-2420, 2421-2422, 2423-2424, 2425-2426, 2427-2428, 2429-2430, 2431-2432, 2433-2434, 2435-2436, 2437-2438, 2439-2440, 2441-2442, 2443-2444, 2445-2446, 2447-2448, 2449-2450, 2451-2452, 2453-2454, 2455-2456, 2457-2458, 2459-2460, 2461-2462, 2463-2464, 2465-2466, 2467-2468, 2469-2470, 2471-2472, 2473-2474, 2475-2476, 2477-2478, 2479-2480, 2481-2482, 2483-2484, 2485-2486, 2487-2488, 2489-2490, 2491-2492, 2493-2494, 2495-2496, 2497-2498, 2499-2500, 2501-2502, 2503-2504, 2505-2506, 2507-2508, 2509-2510, 2511-2512, 2513-2514, 2515-2516, 2517-2518, 2519-2520, 2521-2522, 2523-2524, 2525-2526, 2527-2528, 2529-2530, 2531-2532, 2533-2534, 2535-2536, 2537-2538, 2539-2540, 2541-2542, 2543-2544, 2545-2546, 2547-2548, 2549-2550, 2551-2552, 2553-2554, 2555-2556, 2557-2558, 2559-2560, 2561-2562, 2563-2564, 2565-2566, 2567-2568, 2569-2570, 2571-2572, 2573-2574, 2575-2576, 2577-2578, 2579-2580, 2581-2582, 2583-2584, 2585-2586, 2587-2588, 2589-2590, 2591-2592, 2593-2594, 2595-2596, 2597-2598, 2599-2600, 2601-2602, 2603-2604, 2605-2606, 2607-2608, 2609-2610, 2611-2612, 2613-2614, 2615-2616, 2617-2618, 2619-2620, 2621-2622, 2623-2624, 2625-2626, 2627-2628, 2629-2630, 2631-2632, 2633-2634, 2635-2636, 2637-2638, 2639-2640, 2641-2642, 2643-2644, 2645-2646, 2647-2648, 2649-2650, 2651-2652, 2653-2654, 2655-2656, 2657-2658, 2659-2660, 2661-2662, 2663-2664, 2665-2666, 2667-2668, 2669-2670, 2671-2672, 2673-2674, 2675-2676, 2677-2678, 2679-2680, 2681-2682, 2683-2684, 2685-2686, 2687-2688, 2689-2690, 2691-2692, 2693-2694, 2695-2696, 2697-2698, 2699-2700, 2701-2702, 2703-2704, 2705-2706, 2707-2708, 2709-2710, 27

Гватемала: НОРУОТ
ОХСУЪУУГА ТУРУНАР

Гватемала революцион-
ный патристический куу-
тар» генерал Ромео Лу-
ис Ибарса американ-
ский кабатчылаах со-
юлаһылаах режимин
утеры сәбиленилэх ок-
суйууу кууһурдэлэр.
«Вилити сьалбыт,— дьан
тлитиниэрдэ бастаһыа-
лыр куустар кылаабын-
командуһаһылар,— бат-
танар уонна көлөһүмэ-
нэр норуот савьай кинэ
арамгата кыттылаах на-
роднай - демократическай
революцияны өгөрүү
буолар. Ол Холбоһуктаах
Штаттартан кутулуга
суох өгөрүү уонна кэк-
кэ прогрессивнай со-
циальнай - экономическай
утарыһыллары олоххо
киллэрэ».

1954 сыллаахха Америка киини разведкалыыр управлениета (КРУ) Гватемалада государственнай перевороту оңоруобуттан иттиэнэ Х. Арбенс сокуоннай правительствотун сууллаарыадыттан ыла аастыт нэмгэ одоохтоох реакция Киин Америка бу дойдутутар 100 тыһыынча кэринэ патриоттары суох оңорбута. «Террордааһын» иньмазарып туттан туран, Гарсия режигэ Гватемалада көтүл саамай тийэх тобохторун сиргэ-буорга табыста», — диил биллэр. Женевагаады

«Сюсс» хайраат. АХШ-рын кызарыгнса сибээстээх байыаннай-финансовый олугархия национальной дохуот 25 бырыһааныттан ордугун ээнигестэр. Ол кэмгэ 7,5 миллиардынаах нефитлэнэччэ апарыттан ордугар, ордук чуолгаан байыаннай дэргэ, дохуот 10 быры-

Компьютер колонналяр

Һыяанттан ордуга тинс-
бот. Кипер быраараллы-
сыктар балаһыанһыла-
рыктар 3 мөлүйөнтөн
тахса индеецтор оло-
лор. Гватемалецтар үе
һыяанттан индеец-
тор кэп-
пэһэ сүөхтэр.

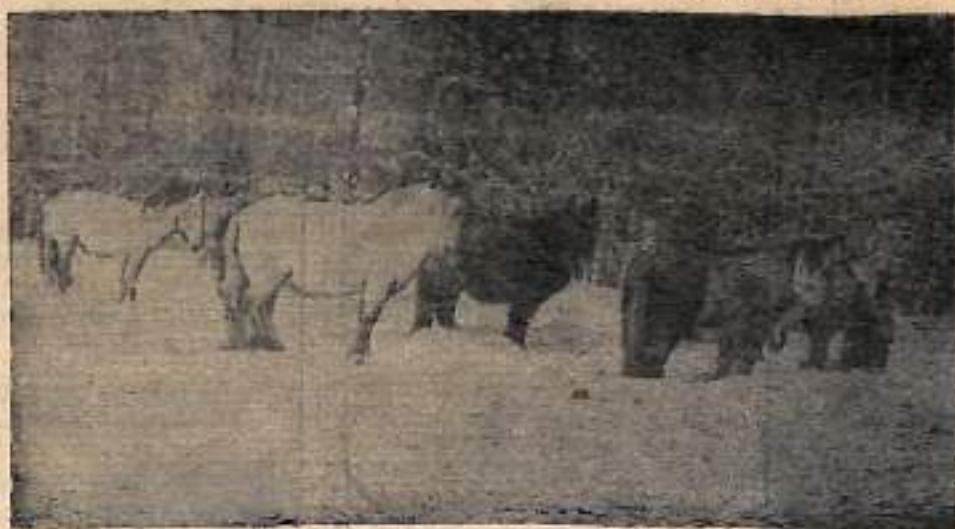
Багшныг айдар уонна идэсцэт багшнар үгүс өтүлэрэ патриоттар сэмилэниилээх охсуһуулары маассабайдык өбөһүнэ бөксөхөн уулаах күүстэр байдаларын операцияларын ситиһинилээхтик ыыталларыгар түрүтүнэн буолар. Кинилэр сэмилэниилээх этэрээттэрэ дайду 9 департаменскай уонунан нэбилэниилээх тууннары хонтуруохлуулар. Вастаанн-алааччылар столица түөрт радиостанцияларын быһаардыаталар. Олоруунан революционнай күүстэр гавтемальнай көрүстү кө

нгул уонна демократин
ннин охсуһууга кыттарга
ынтырымларын бичэрди-
лар.

Гватемаланы ястари басыага сытар Никарагуа бүгүбүт революццттан уонна Сальвадорга Американы узар оре туруу күүүүрүүтүн диниэнт Холбохунтаа Штаттар Гарсиа ханнаах режизнгар Запьяннай комелерүн улам улаатыннараллар. Вашингтон диктаторга б бияннай советизмтари, вертолелторм уонна артиллерийскай орудиялары ястар. Рейган администрацията Гватемалада массабай геноцидка ыгтадларыгар никарагуанскай сомосонелтар тобохторун, кубинскай контр-революционеллери уонна Софруу Вьетнам палачтарын угубар.

Войзаларын тиранны
р-сизмизрын үйэгтээр,
б-ылымыр байнаагай
чомчоволер башингол
айытылын кулун тутар
гү басынбай «бары бүт-
түн блыбары» мытарга
блэмнэнэллэр. Ол «эр-
р» нти бал-баачы ку-
булзатирмы аан дойду
общественнолын алын-
мыр кыдаг суох. Аан
дойду демократическая,
революционная кууст-
рин кинг ойбуллэригэр
тирэдирар гватемальская
патриоттар бүтэһиктэх-
тин кыайлахтарыгар дн-
ри охсубуоктага.

С. КУЛИК,
ССТА ырымаччыта.

Үрүү хаардаах
 Үрүйлэр, сие талар
 Тулуктар —
 Хаан аһым бардылар

ТАБАХ—ДОРУОБКА ӨСТӨӨНӨ

Брач бэснээдэтэ

Табахтаафны — наркотици бичир нэрүүнэ. Күчнэ 20 баянүүрүеснэни гардар киһи бэйэтин организмүгэр 90 мг никотины, 32 мг аминнаты, 0,8 мг синильнай кислотаныс уолна 396 мл угарнай таһы (окись углерода) динринэр. Табах буруутугар баар 300-тэн тахса компоненттан үксүдэ буортулаахтар. Уотсах табахсыттар үйэлэрин тухары 2 кг чусалар никотины эдариэллэр. Итиччэ никотины аирды туттууна 20 таһыныны өлөрүүччэ сеп.

Ученалдар чинчийни-
лэринэн, табагы тардаач-
ылар сэлгинигэн икки
төгүл чаастатык мал-
дөллөр эбит. Сэлли-
гиз ыадыдыгыта саа-
нырбат дьон 95 быры,
ымаинара— табахсыттар.
Бензирен—табахха баар
загы үскөтөр бөдөстөс
ханыс да сытын күнөт
10-ну кыайбат да сигар-
аны тардар дьон бу ы-
агыта, хытарар кутал-
дыра улахан. Табахтаа-
гынан анкаастанын ра-
гынан малдыбыны 40 ба-
рышын аччатын сөптө
үн туһунан эмне сурул-
лач турар. Куртахтара
бааныран ыалдыр дьон
гүрт сыныттан чөтөрө
—табахсыттар.

Никотин тинс эмалын
нан тинс дьоллүүтүгэр.
минча сүлүүрүүтүгэр тир-
дэр. Сүрөө мэлдин табе-
рмачан «кынымылааны»
кини үлэтэ кэһиллэнтэ-
гэр—араас аритмиялар
үс сакциһиригитэр, хаан
беттаһыны үрдөөһини
ир тирдэр. Атероскле-
роз сайдар. Сүрэх ин-
фаркта табыхсыттарга 2
төгүл, эмисэх өлүү: 4—6
төгүл эааста.

Табах дyaхтар oргa-
низмыгaр, oнoгoсoсoх
буулдaрыгaнa oгoгyтaр oр-
vк кyтaллaлaх. Тaбaхcыг
дyaхтaллaртaн oгo кyг-
тyтa 9 бырышaгтaнa
чигнaхaр, cвoгo нeкe
элүүгe 4-5 тoгyл элбeх.
Тинниг ийэлэр oгoлo-
гo, үгeс мyрдyг, -иpиг,
чeх, бyсмyрбyз бyулaл
чaр.

Табахсыңтар ыарылы-
ра—бу сого уонна ул-
лунах тымырдара табах-
тан сүһүрөн бүөлөннө-
лөр. Кини бастаан до-
лоһуур, онтон гана гре-
на буолан, аҕады быста-
рарга күһэллэр. Табах
никотиннытан иһин нерв-
ный системата, брдүк
вегетативнай, нервнай
система, эмсэздэнэр.
Араас нервтэр, негас-
теническэй туруктар,
эб ыарыы табахсыңтар-
га угус буолууччы.

Онон сүрэж, бай та
баарнаа мэлдэн «Им-
нымсаяаны» ой-санаа
умуллаутугар, эт-хаан
мөлгөшүүнүгэр тиврдэр.

Табах буруутун буюр тулаах веществоларын 50 бырылманы тулааныр эйгээ тарданар. Онон табахсыттар атын докун сүһүрдүүлэрэ улахан. Табахтыыр хоско 1 час олоруу күнгэ 4 сигареты тардыышка төг. Табахха эдэр организм ордуң көбөүстүк бөрһөөр, содуула ордуң улахан.

Табах жүзүгөн соду-
лаарын бары билер кур-
дуктук даңаны, өйбүтү-
нүн сүрөхитинин чакчы
ылыммапты. Табахтың
теропуттары, тартыт-
ларга, совхозтар отде-
неларын хонтуоралары.

лэр, тарагтарга, о.д.а, сирдэргэ нийтэн да нэгүлэ суох табахтаан унаарыта сымдыар дьому үгүстүк мөрсөөдүн. Кинилэр табахтаанын буортутун туһунан кэспэтинни күдүүгэ-сонньууга кубулуталлар, букатын наадата суох дымала нурдук саныыллар. Вийига республикабытытар блядигин сыл устата 17639 тыһ. солкуобайдаах табах атымыланар. Оттон ол төһөлөөх кинини долчобулатын буортулуура буолусуй? Бу түктэри быһын сайдан иһэр куттала хас биһиги иһитини долгутуох, табахтаанын утары охсуһууга орунуулаахтык турунарга модьуйуох тустаах.

А. ПЕРМЯНОВ,

SPRAY.

Редактор А. Е. ЧИЧИГНАРОВ.

Лесопункт ТРАКТОРИСТАРГА наадьяар, Үлэ төлөбүрө өнгөрөн таһаарымчиг, үлэжэ ылымдыгыт-тар уусхай дүнгөн хиччылталтар.

Бадалахтар үлэ чааһы нэмгитэр элэн нэлс-түт.

АДМИНИСТРАЦИЯ.

Р е д а к ц и я

ПОЧТАТЫТТАН

Сизэрдээх
туруурсуу

Оройуон киинигэр «Сельхозтехника» тоҥторугар урут промышленнай, культурнай табаардары атыылыыр маҕаһыан баара. Ол арыгыны, иэлин сыаналарга түһүрүлүбүт табаардары атыылыыр маҕаһыынга кубулуйууллубута. Онон бу тоҥторго олороччулар мотокос сабы, метр таһаҥы атыылаһары универмагга киирээргэ тийэбүт, саас, сайын бадаргаан бөдөнү кэбэбит, ийһын тоҥобут-хатабыт. Ол үрдүнэн үчүгэй арай табаарга букаҥы да тийһыммэһипт.

Бу туһунан тодоостох муһнахтарга да, сорох салайааччыларга да сылдьан нэһилиэниэ үлүстүк туруоруста эрэри, дыһал ылыллыбата. Райпо салалтата өссө төгүл толкуйдуан нөрөрү, нэһилиэниэ туруорсуутун учуоттуура наада-сэбэ.

Мамна аасыт сый төрдүс квартирындагы быландар дохуот ийиринтигер. Ийиринтигер өгөнү өтөрүгү апары толорулуубутара. 1982 солра периодическая бэ-төөккү сурутуу эмне тэ-рөөиниэхтик ытылдын-на, былаан 1150 солкуо-байынан апарытынна. Ийиринтигер суол аһыл-дыарыттан сурутааччы-лар хаһызаттары уонна су-руузаллары гутатына-лар буоллулар. Бу үлэ-р почтаһын Клавдия-Лыкина үтүөт-өтөтө-күрүтэ суох.

Ини барыта үчүгэй. Арай телефонмут эрмалтуктук үлэлнир. Со-
роток каналлаах, бэрт
арыйах точкалаах эргэ
алырааттаах телефон бү-
түн нөһилиэн киинин
наадылгытын кыяан
хсатчыбайт. Ол ийин
олуктоохтор телефонунан,
сизбэс таһан нөпөрүн
кууталлар.

Е. МОХНАЧЕВСКАЯ

Махтанабын

Авсыт күнүн ыра-
ханынмк малдын оолор-
буттан, бар-дьомыттан
араксар ыар күннзрим
тирээбилтэрэ Ону бай-
быт врачым В. А. Стру-
ков диагноһун таба ту-
руоран, суһал көмөҥ
онорон, оройуон минит-
тан врачтар тахсаннар

тута операциялаан үтүүрдүбүтөрө. Бөлүөлөгү олохтоохторо хаан бизрениер күүеуох унутта-ра. Сага үтүгэй буолан ибэн эмиз ыарахан туруктаах амы инфекциянай балыкхада ииприбим. Билгини үтүөрэн дичебөр олорубун.

Ыарахан нүсүр күүсөмө буолбут, өлүүтүн быһаарыт врач Н. Н. Кузьминада, акушерка М. Г. Эверстовада, врач В. А. Стручкова, медсестра Е. Б. Хонга, хаан бэрэрт биир дойдулаахтарбар, инфекционист фельдшер М. П. Потоловада, балыһа бары үлэһитэригэр ис сүрэхпиттэн махтанабын.

А. ПЕСТРЯКОВА.
Иркутск.

КРАСНОЯРСКАЯ КЫРААН. Урук Хотугу дор, дуга авиация—транспорт сүрүл көрүнүрттөн бирдестер. Пассажирдары, таһабаны, почтаны таһаны, санитарный ре-с-тер, мууу разведкалааны—авиатордор үлөсүрттөн сорото эре.

СНИМОВКА: вертолет уочуваттаах ре"ска;
«МИ-8» вертолет элскаһын коналдир III, III, АБ;
драхтанын. ССТА фотохрониката.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовый индекс 678700. Чурапчы с.
Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, отделлар —
21-495, уюпсай — 21-505.

«Сага здох» («Новая жизнь») — орган Чувашского
райкома КПСС и районного Совета народных депутатов
Ялутской АССР.